

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 หลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (ประมวลรัษฎากร, 2549)

1) การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเสียภาษีเงินได้จากฐานกำไรสุทธิ ซึ่งคำนวณได้จาก รายได้ของกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีหักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี โดยให้ใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่าย ดังกล่าว โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระ ใน รอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่าย ทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังมีได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่าย ของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

2) การคำนวณค่าหรือราคาของเงินตราหรือทรัพย์สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตรา ต่างประเทศที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีเป็นเงินตราไทยตามมาตรา 65 ทวิ (5) (ก)

กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีเงินตราทรัพย์สิน หรือหนี้สินซึ่งมีค่าหรือราคา เป็นเงินตราต่างประเทศที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลดังกล่าวคำนวณค่าหรือราคาของเงินตราหรือทรัพย์สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราเฉลี่ยที่ ธนาคารพาณิชย์รับซื้อซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ และให้คำนวณค่าหรือราคาของ หนี้สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์ขาย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ คำนวณไว้

3) การคำนวณค่าหรือราคาของเงินตราหรือทรัพย์สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตรา ต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา 65 ทวิ (5) วรรคสอง

กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้รับมาหรือจ่ายไปซึ่งเงินตรา ทรัพย์สิน หรือ หนี้สิน ซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศในช่วงรอบระยะเวลาบัญชี ให้บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินเป็น เงินตราไทยตามราคาตลาดในวันที่ได้รับมาหรือจ่ายไปนั้น

ราคาตลาดกรณีการบันทึบบัญชี ณ วันที่เกิดรายการทรัพย์สิน หรือหนี้สิน หมายถึง

(1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ที่ได้ประกาศไว้ในการคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยในแต่ละวัน(อัตราซื้อหรืออัตราขาย)หรือ

(2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามอัตราอ้างอิงประจำวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศไว้ในการคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยในแต่ละวัน(อัตราซื้อถัวเฉลี่ยหรืออัตราขายถัวเฉลี่ย)

2.1.2 หลักเกณฑ์การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (ประมวลรัษฎากร, 2549)

1) ความรับผิดในการส่งออกสินค้าตามมาตรา 78 (4)

(ก) ให้ความรับผิดในการส่งออกสินค้านอกจากที่ระบุใน (ข) หรือ (ค) เกิดขึ้นเมื่อชำระอากรขาออก วางหลักประกันอากรขาออก หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันอากรขาออก เว้นแต่ในกรณีที่ไม่ต้องเสียอากรขาออกหรือได้รับยกเว้นอากรขาออกแล้วแต่กรณี ก็ให้ถือว่าความรับผิดเกิดขึ้นในวันที่มีการออกใบขนสินค้าขาออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(ข) การส่งออกในกรณีที่น่าสินค้าเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ให้ความรับผิดเกิดขึ้นในวันที่นำสินค้าในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

(ค) การส่งออกซึ่งสินค้าที่อยู่ในคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ให้ความรับผิดเกิดขึ้นพร้อมกับความรับผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

2) ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าโดยการส่งออก ตามมาตรา 79/1 (1)

ฐานภาษีในการส่งออกสินค้า ได้แก่ มูลค่าของสินค้าส่งออกโดยให้ใช้ราคา เอฟ. โอ. บี. ของสินค้าบวกด้วยภาษีสรรพสามิต และภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น

ราคา เอฟ. โอ. บี. ได้แก่ราคาสินค้า ณ ด่านศุลกากรส่งออกโดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งจากด่านศุลกากรส่งออกไปต่างประเทศ

3) การคำนวณมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับจากการส่งออกที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามมาตรา 79/4 (1)

กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศจากการส่งออกสินค้าและได้มีการขายเงินตราต่างประเทศที่ได้รับนั้นเป็นเงินตราไทยในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ให้ถือเงินตราไทยจากการขายนั้นเป็นมูลค่าของฐานภาษี แต่หากมิได้มีการขายเงินตราต่างประเทศในเดือนที่ความผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ให้ถือตามอัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อ ซึ่ง

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้คำนวณไว้ในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น

2.1.3 หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการส่งออกของกรมสรรพากร(ประมวลรัษฎากร, 2549)

1) ผู้ประกอบการส่งออกที่ดี

คุณสมบัติ

(1) เป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและเป็นผู้ส่งของออกระดับบัตรทองของกรมศุลกากร

(2) มีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป

(3) มีการส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศ ในอัตราส่วนตั้งแต่ร้อยละ 50-70 ขึ้นไป ของยอดขายรวมสำหรับระยะเวลา 12 เดือน ก่อนยื่นคำขอรับการจัดระดับ

การส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการขายสินค้าระหว่างผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการ ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกด้วยกัน ไม่ว่าจะอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(4) มีความมั่นคงต่อเนื่องและน่าเชื่อถือในการประกอบการ และมีกรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร โรงงาน ฯลฯ

(5) มีทรัพย์สินสุทธิมากกว่าหนี้สินสุทธิ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปีสุดท้ายก่อนยื่นคำขอ

(6) มีประวัติการเสียภาษีที่ดี เสียภาษีสอดคล้องกับสภาพเป็นจริงของกิจการ ไม่มีพฤติการณ์หลีกเลี่ยงภาษี

(7) เป็นสมาชิกของสมาคมหรือองค์กรเอกชน(ในทางการค้า) เช่น สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น หรือ เป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรม และสมาคมหรือองค์กรภาคเอกชน หรือ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แล้วแต่กรณี รับรองว่ามีการประกอบการอยู่เป็นปกติ ไม่มีข่าวสารที่แสดงถึง การขาดความน่าเชื่อถือทางการเงินและมีหนี้สินล้นพ้นตัวแต่อย่างใด

เงื่อนไข

ผู้ประกอบการส่งออกที่จะได้รับการจัดระดับให้เป็นผู้ประกอบการส่งออกที่ดี จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ขอลดภาษีมูลค่าเพิ่มโดยการนำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร

(2) กรณีมีสาขา ต้องได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

(3) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่รับรองงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ยื่นคำขอ ต้องได้รับการแต่งตั้งจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขตามมาตรา 3 สัตตแห่งประมวลรัษฎากร โดยให้แจ้งชื่อเลขทะเบียนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ชื่อสำนักงานผู้สอบบัญชี และแจ้งชื่อผู้ทำบัญชี สำนักงานบัญชีด้วย

สิทธิประโยชน์

3.1 ระยะเวลาการได้รับคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) ผู้ประกอบการส่งออกที่ดีที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะได้รับการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) ผู้ประกอบการส่งออกที่ดีที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา จะได้รับการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ สิทธิดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลา 2 ปี นับแต่เดือนภาษีที่อธิบดีกรมสรรพากรอนุมัติให้เป็นผู้ประกอบการส่งออกที่ดีในกรณีที่มีหลักฐานหรือข้อมูลชัดเจนแจ้งว่า ผู้ประกอบการส่งออกที่ดีที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ไม่ถูกต้อง และเห็นสมควรตรวจก่อนคืนกรมสรรพากรจะแจ้งเหตุที่ไม่สามารถคืนภาษีภายในเวลาที่กำหนดให้ผู้ประกอบการส่งออกที่ดีทราบ

3.2 ได้รับบริการที่ดีและการอำนวยความสะดวกในการติดต่อราชการ รวมทั้งได้รับข้อมูลเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีอื่นจากกรมสรรพากร

2) ผู้ประกอบการส่งออกขึ้นทะเบียน

คุณสมบัติ

ผู้ประกอบการส่งออกที่จะได้รับการจัดเป็นผู้ส่งออกขึ้นทะเบียน จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

(1) เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) มีการประกอบกิจการมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน และมีการส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศโดยสม่ำเสมอตามสภาพธุรกิจ ในอัตราส่วนที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของยอดขายรวมสำหรับระยะเวลา 12 เดือน ก่อนยื่นคำขอฯ

การส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการขายสินค้าระหว่างผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการ ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกด้วยกัน ไม่ว่าจะอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(3) มีความมั่นคงต่อเนื่องและน่าเชื่อถือในการประกอบการ และมีกรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร โรงงาน ฯลฯ

(4) มีทรัพย์สินสุทธิมากกว่าหนี้สินสุทธิ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปีสุดท้ายก่อนยื่นคำขอสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(5) มีประวัติการเสียภาษีที่ดี เสียภาษีสอดคล้องกับสภาพเป็นจริงของกิจการ ไม่มีพฤติการณ์หลีกเลี่ยงภาษี

(6) เป็นสมาชิกของสมาคมหรือองค์กรเอกชน(ในทางการค้า) เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น หรือ เป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรม และสมาคมหรือองค์กรภาคเอกชน หรือ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แล้วแต่กรณี รับรองว่ามีการประกอบการอยู่เป็นปกติ ไม่มีข่าวสารที่แสดงถึง การขาดความน่าเชื่อถือทางการเงินและมีหนี้สินล้นพ้นตัวแต่อย่างใด

เงื่อนไข

ผู้ประกอบการส่งออกที่จะได้รับอนุมัติให้เป็นผู้ส่งออกขึ้นทะเบียน จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการนำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร

(2) กรณีมีสถานประกอบการหลายแห่ง ต้องได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน

(3) กรณีเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร ที่ตรวจสอบและรับรองบัญชีสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ยื่นคำขอ ต้องได้รับการแต่งตั้งจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขตามมาตรา 3 สัตตแห่งประมวลรัษฎากร โดยให้แจ้งชื่อ เลขทะเบียนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ชื่อสำนักงานผู้สอบบัญชี และแจ้งชื่อผู้ทำบัญชี พร้อมทั้งสำนักงานบัญชีด้วย

สิทธิประโยชน์

ผู้ประกอบการจะได้รับสิทธิมีกำหนดระยะเวลา 2 ปี นับแต่เดือนภาษีที่ได้รับอนุมัติให้เป็นผู้ส่งออกขึ้นทะเบียน ดังนี้

(1) ผู้ส่งออกขึ้นทะเบียน ที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะได้รับการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) ผู้ส่งออกขึ้นทะเบียนที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา จะได้รับการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในกรณีที่มิหลักฐานหรือข้อมูลชัดเจนว่า ผู้ส่งออกขึ้นทะเบียนยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ไม่ถูกต้อง และเห็นสมควรตรวจสอบก่อนคืน กรมสรรพากรจะแจ้งเหตุที่ไม่สามารถคืนภาษีภายในเวลาที่กำหนดให้ผู้ส่งออกขึ้นทะเบียนทราบ

2.1.4 มาตรการทางภาษีอากรเพื่อการส่งออก (สาริต รังคศิริ, 2537)

การส่งออกและบริการของผู้ประกอบการจะเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ซึ่งจะมีผลเท่ากับผู้ประกอบการนอกจากไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการส่งออกแล้ว ยังสามารถขอคืนภาษีซื้อได้ด้วย หากผู้ประกอบการมีภาษีซื้อจากการซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบและทรัพย์สินก็จะได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีซื้อดังกล่าวกลับคืนจากรัฐมาเป็นตัวเงิน ทำให้การประกอบธุรกิจเพื่อการส่งออกปลอดจากภาระภาษีมูลค่าเพิ่มโดยสิ้นเชิง และแนวปฏิบัติในการให้อัตราร้อยละ 0 กับการส่งออกนี้ก็เป็นแนวปฏิบัติสากล ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาถูกโจมตีจากต่างประเทศว่าการให้การอุดหนุนการส่งออกเพื่อทุ่มตลาดจนอาจถูกตอบโต้ โดยการตั้งกำแพงภาษีขาเข้าในต่างประเทศแต่อย่างใด

นอกจากสิทธิการได้รับอัตรา 0 ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการทั่วไปแล้ว ผู้ประกอบการเพื่อการส่งออกยังสามารถเลือกขออนุมัติใช้สิทธิทางภาษีอากรอื่นๆ เฉพาะรายได้อีกด้วย เช่น การขอใช้สิทธิรับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI) การใช้สิทธิประกอบกิจการในเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (Export Processing Zone : EPZ) ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรม การใช้สิทธิขอจัดตั้งเป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า ตามกฎหมายของกรมศุลกากร เป็นต้น

2.1.5 นโยบาย หลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน และสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร (คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน,2549)

นโยบายส่งเสริมการลงทุน

เพื่อบรรเทาภาระด้านการคลังของรัฐบาล และเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนใหม่ ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้สิทธิและประโยชน์ภาษีอากร โดยให้สิทธิและประโยชน์แก่โครงการที่มีผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจอย่างแท้จริง และใช้หลักการบริหารและการจัดองค์กรที่ดี (Good Governance) ในการให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องรายงานผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อให้สำนักงาน ได้ตรวจสอบก่อนใช้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรในปีนั้นๆ
2. สนับสนุนให้อุตสาหกรรมพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานการผลิตเพื่อแข่งขันในตลาดโลก โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมทุกรายที่มีโครงการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) ต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่า
3. ปรับมาตรการส่งเสริมการลงทุน ให้สอดคล้องกับข้อตกลงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ โดยการยกเลิกเงื่อนไขการส่งออกและการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ
4. สนับสนุนการลงทุนเป็นพิเศษในภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ และมีสิ่งเอื้ออำนวยต่อการลงทุนน้อย โดยให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรสูงสุด
5. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยไม่เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเงินลงทุนขั้นต่ำของโครงการที่จะได้รับการส่งเสริมเพียง 1 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน)
6. ให้ความสำคัญแก่กิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร กิจการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ กิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการพื้นฐาน กิจการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมเป้าหมาย

หลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการ

ในการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1. โครงการที่มีเงินลงทุนไม่เกิน 500 ล้านบาท(ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะใช้หลักเกณฑ์พิจารณาอนุมัติโครงการ ดังนี้

1.1 จะต้องมียอดค่าเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ ยกเว้นการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน กิจการเกษตรกรรม และผลิตผลจากการเกษตร และโครงการที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นพิเศษ

1.2 มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนจดทะเบียนไม่เกิน 3 ต่อ 1 สำหรับโครงการริเริ่ม ส่วนโครงการขยายจะพิจารณาตามความเหมาะสม เป็นรายๆ ไป

1.3 ใช้กรรมวิธีการผลิตที่ทันสมัยและใช้เครื่องจักรใหม่ ในกรณีที่ใช้เครื่องจักรเก่า จะต้องให้สถาบันที่เชื่อถือได้ รับรองประสิทธิภาพ และคณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นพิเศษ

1.4 มีระบบป้องกันสภาพแวดล้อมเป็นพืชที่เพียงพอ โครงการที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม คณะกรรมการจะพิจารณาเป็นพิเศษในเรื่องสถานที่ตั้งและวิธีการจัดการมลพิษ

2. โครงการที่มีเงินลงทุนมากกว่า 500 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ 1 และจะต้องแนบรายงานศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการตามที่คณะกรรมการกำหนด

3. สำหรับกิจการที่ได้รับสัมปทานและกิจการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการจะใช้แนวทางการพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 และวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ดังนี้

3.1 โครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 จะไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการส่งเสริม

3.2 โครงการที่ได้รับสัมปทานที่เอกชนดำเนินการ โดยจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่รัฐ (Build Transfer Operate หรือ Build Operate Transfer) หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการดังกล่าว ที่ประสงค์จะให้ผู้ได้รับสัมปทานได้รับสิทธิและประโยชน์การส่งเสริมการลงทุนจะต้องเสนอโครงการให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นโครงการก่อนออกประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมประมูล และในชั้นการประมูล จะต้องมีการระบุโดยชัดเจนว่าเอกชนจะได้รับสิทธิและประโยชน์ใดบ้าง ในหลักการคณะกรรมการจะไม่ให้การส่งเสริมกรณีเอกชนต้องจ่ายผลตอบแทนให้แก่รัฐในการรับสัมปทาน เว้นแต่เป็นผลตอบแทนที่สมเหตุสมผลกับการลงทุนที่รัฐใช้ไปในโครงการนั้น

3.3 โครงการของรัฐที่ให้เอกชนลงทุนและเป็นเจ้าของ(Build Own Operate)รวมทั้งให้เอกชนเช่าหรือบริหาร โดยจ่ายผลตอบแทนให้รัฐในลักษณะค่าเช่า คณะกรรมการจะพิจารณาให้การส่งเสริมตามหลักเกณฑ์ปกติ

3.4 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ หากจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ควรพิจารณาตั้งงบประมาณที่เหมาะสมภายหลังจากการแปรรูปจากรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัทจำกัดตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 แล้วหากต้องการขยายงาน จะขอรับการส่งเสริมได้เฉพาะส่วนที่ลงทุนเพิ่ม โดยจะได้รับสิทธิและประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ปกติ

หลักเกณฑ์การถือหุ้นของต่างชาติ

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติในการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม คณะกรรมการจะผ่อนคลามาตรการจำกัดการถือหุ้น โดยใช้แนวทางการพิจารณาดังนี้

1. โครงการลงทุนในกิจการเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง การสำรวจ และการทำเหมืองแร่ และการให้บริการตามที่ปรากฏในบัญชีหนึ่งท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 จะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน

2. โครงการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมากหรือทั้งสิ้นได้ไม่ว่าตั้งในเขตใด

3. เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการอาจกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติเป็นการเฉพาะสำหรับกิจการที่ให้การส่งเสริมบางประเภท

หลักเกณฑ์การให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร

สิทธิและประโยชน์สำหรับโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จะได้รับตามเขตการลงทุนที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ยกเว้นกรณีที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะสำหรับกิจการประเภทนั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น

- ตามกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ
- ตามกิจการที่ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ
- ตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- ตามนโยบายส่งเสริม SMEs
- ตามนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรไทย
- ตามประเภทกิจการที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอื่นๆ

ทั้งนี้การให้สิทธิและประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจะกำหนดให้ไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน โดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ยกเว้นโครงการตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรม นโยบายส่งเสริม SMEs นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรไทย และประเภทกิจการที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะบางประเภท จะไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร

1. ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

2. เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้การส่งเสริมแก่กิจการใด หรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดไม่สมควรให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 28 คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้นหรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นและรายต่อไป โดยให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพียงถึงหนึ่งหรือจะไม่ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเลยก็ได้

3. รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงรายได้จากการจำหน่าย ผลพลอยได้และรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูป ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

4. ในกรณีประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

5. เงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา 31 ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นพดล อ่ำดี (2543) ศึกษาถึงการดำเนินธุรกิจส่งออกในอำเภอเมืองเชียงราย พบว่า ปัจจัยนำเข้าของบริษัทส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ ส่วนกระบวนการส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ขั้นตอนการติดต่อขนส่ง ผลผลิตของบริษัทส่งออกด้านผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ คุณภาพสินค้า ด้านราคาที่สำคัญ ได้แก่ ราคาสินค้าในแต่ละรายการซึ่งสูงกว่าคู่แข่ง และสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจของบริษัทส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ค่าเงินบาทที่ลอยตัว ด้านสังคมวัฒนธรรมของบริษัทส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ จรรยาบรรณในการทำงานของผู้ดำเนินธุรกิจส่งออก และด้านกฎหมายของบริษัทส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ กฎหมายที่เข้มงวดของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลควรปรับปรุงในเรื่องโครงสร้างภาษีอากร การคืนภาษีที่ล่าช้า ขั้นตอนการส่งออกและการติดต่อระหว่างประเทศให้ดีขึ้น และควรสนับสนุนส่งเสริมการส่งออกอย่างจริงจัง โดยผลกระทบที่เป็นปัญหาภายนอกของบริษัทส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาด้านเศรษฐกิจในตลาดต่างประเทศ และปัญหาภายในของบริษัทส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาด้านภาษีอากร

หฤทัย อันตระกูล (2544) ศึกษาถึงปัญหาภาษีที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสินค้าของผู้ประกอบการทางชายแดนด้านจังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาระดับมากเกี่ยวกับการจดทะเบียนและการยื่นแบบแสดงรายการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มมีความล่าช้า และมีปัญหาเกี่ยวกับใบกำกับภาษีและ การจัดทำรายงาน ระดับมากในเรื่องที่ผู้ขายไม่ยอมออกใบกำกับภาษีให้ หรือกรณีต้องการใบกำกับภาษีจะต้องจ่ายค่าสินค้า ในจำนวนที่สูงขึ้น ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณรายได้และรายจ่าย โดยภาพรวมผู้ประกอบการมีปัญหาระดับมากในเรื่องรายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับได้ เนื่องจากไม่มีหลักฐานจากผู้รับ นอกจากนี้ปัญหาภาษีอากรต่างๆ ไป โดยภาพรวม ผู้ประกอบการมีปัญหาระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบ่อยมาก อีกทั้งยังมีการประชาสัมพันธ์น้อยและช้าเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรที่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจึงทำให้บุคลากรของกิจการไม่เข้าใจในข้อกฎหมายและใช้ปฏิบัติ

สุกัญญา กระจ่างทอง (2550) ศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ส่งออกในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการเป็นผู้ประกอบการส่งออกที่ดีและผู้ประกอบการส่งออกขึ้นทะเบียนของกรมสรรพากร พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยว่าเป็นการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ส่งออก และเป็น การให้บริการที่ดีของกรมสรรพากร โดยหลังจากได้รับอนุมัติให้เป็นผู้ประกอบการส่งออกที่ดี และผู้ประกอบการส่งออกขึ้นทะเบียนของกรมสรรพากรแล้ว ได้รับความสะดวกในการรับคืน ภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่สิทธิประโยชน์ที่ได้รับกำหนดระยะเวลา 2 ปี สั้นไป อีกทั้งคุณสมบัติและ

เงื่อนไขที่กำหนดมีจำนวนมากเกินไปในการเป็นผู้ประกอบการส่งออกที่ดีและผู้ประกอบการส่งออกขึ้นทะเบียนของกรมสรรพากร ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการคือขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ และมีการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved